

OBSERVASJONSGUIDE

Generelt fokus

Forebyggende aspekt ute og inne

- Muligheter for fysisk aktivitet i skolegård, klasserom og garderober
- Dagsrytme/ukerytme - hvordan er denne?
- Romplassering - hvordan er klasserom, garderobe plassert?
- Organisering av klasserom - lekemuligheter, hvilemuligheter, arbeidsmuligheter?
- Uteutstyr - hva finnes, hva er ønskelig?
- Inneutstyr - hva finnes, hva er ønskelig?

Voksenfokus

- Deltakelsestetthet ute/inne
- Samarbeid mellom voksne
- Tilrettelegging for aktivitet
- "Være tilstede"
- Oppmerksom og imøtekommende

Gruppefokus

- Få oversikt over gruppen
- Ro/uro
- Aktiv/passiv gruppe
- Hvordan fungerer barna i forhold til hverandre
- Er det noen som dominerer/faller utenfor/trekker seg unna
- Hvordan er forholdet mellom barn og voksne
- Hvilke aktiviteter trives gruppen med/trives ikke gruppen med
- Hvilke aktiviteter velger gruppe/deler av gruppen inne/ute/på tur

Observasjon av sosial funksjon

- Stille/rolig/forsiktig
- Trygg/utrygg
- Kroppsspråk
- Selvoppfatning
- Lek ute/inne
- Egenaktivitet/grad av deltakelse
- Etablering av situasjoner som krever samhandling
- Evne til være i ulike aktiviteter over tid
- Viser kreativitet
- Evne til å organisere
- Oppfattelse av beskjeder verbalt/visuelt
- Evne til å takle motgang
- Glede over å mestre
- Greier å komme inn i lek etter avbrudd
- Mekanisk lek/gjennomtenkt
- Valg av lek/aktiviteter
- Grad av kontaktsøking/ hvordan tar barnet kontakt
- Å kunne vente på tur
- Forståelse av sosiale regler
- Bruk av språket i sosiale situasjoner

Observasjon av bevegelse

Prøv å legge merke til følgende punkter:

- Behersker barnet grunnleggende ferdigheter som
 - Løping
 - Hopping
 - Klatring
 - Primærmotorikk (åling, kryping, krabbing)
 - Grunnleggende grep om blyant, saks med mer.
 - Grunnleggende ballhåndtering
- Tempo og flyt i bevegelsene - er bevegelsene usikre eller rytmiske?
- Samspill mellom de ulike kroppsdelene, for eksempel øye-hånd koordinasjon, koordinasjon mellom armer og bein - bruker barnet den ene siden mer enn den andre? Krysser barnet midtlinjen?
- Konsentrasjon og nøyaktighet i utførelse av aktiviteter
- Kroppsholdning og "spenst" i kroppen
- Evne til å gradere og isolere bevegelser - er det medbevegelse av andre kroppsdelar under aktivitetene?
- Evne til å stabilisere/holde en stilling
- Går hele barnets oppmerksomhet med til å utføre aktiviteten (automatisering av ferdigheter)
- Blir barnet fort sliten?

Observasjon av språk

- Er barnet lett forståelig (artikulasjon med mer)
- Stemmebruk
- Behersker/lærer regler og ramser
- Bruk av begrep (eks. farger, ukedager, preposisjoner)

Observasjon av oppmerksomhet/aktivitetsnivå/impulsivitet

- Opprettholder/opprettholder ikke oppmerksomhet mot oppgaver eller lek
- Oppfatter/strever med å oppfatte godt det som sies
- Lar seg lett distrahere
- Sitter rolig/urolig, med blant annet hender og føtter
- Kan/kan ikke sitte i ro, forlater ikke/forlater plassen i utide
- Kan/kan ikke vente på tur

Observasjon av matematisk innsikt

- Behersker rekkefølge-telling
- Viser mengdeforståelse
- Forstår begreper som større enn/mindre enn, først/sist osv.

Aktuelle observasjonssituasjoner

- Spisesituasjoner: få frem mat, åpne matboks/drikke-embalasje, gjennomføre spisingen, holde orden på pulten, bruk av tid, konsentrasjon om oppgaven, pakke sammen
- Avslutte en aktivitet og begynne på en ny: Ta i mot beskjed, få avsluttet arbeidet, pakke sammen, finne frem det som trengs til neste aktivitet, komme i gang, tid brukt sammenlignet med gruppen
- Avslutte i klassen, pakke sammen, finne frem det som trengs til neste aktivitet, komme i gang, tid brukt sammenlignet med gruppen
- Aktiviteter som krever variert bruk av hendene, som for eksempel få på regntøy/yttertøy/sko, aktiviteter som rommer flere finmotoriske elementer, for eksempel farge/klippe/lime
- Aktiviteter som krever fysisk utholdenhet, for eksempel total-inntrykk av gjennomføring av turdag, aktivitetsnivå i langvarig utelek
- Aktiviteter som rommer varierte grovmotoriske elementer, for eksempel veksle mellom å holde stillinger over tid og bevege seg raskt og koordinert gjennom rommet (for eksempel "sisten-leker", "stiv heks", aktiviteter med hyppige vekslinger av elementer som hinderløype)
- Aktiviteter over bakkenivå, som klatring i trær, klatrestativ, ribbevegg med mer.

